

C:\Users\Plazma\Desktop\307\bri_Strugacti-Ubozi_kruti_lide.pdb

PDB Name: bri_Strugacti-Ubozi kruti lide
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 4.11.2007
Modification Date: 4.11.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Arkadij a Boris Strugačtí:
Ubozí krutí lidé

(Přeložil AlKas.)

Císař seděl nahý. Seděl jako bláznivý žebrák na tržišti, s podsunutýma modrýma nohama s husí kůží, opíraje se zády o chladnou zeď. Třásl se. Neotevíral oči, stále naslouchal, ale bylo ticho.

O půlnoci ho probudila noční můra a najednou pochopil, že je s ním konec. Kdosi chroptěl a bojoval u dveří ložnice. Bylo slyšet kroky, cinkot oceli a opilé brumlání strýčka Bata, Jeho Výsosti: "Tak pusť... Tak mě nech... Já tam tu bestii zabiju..." Pokrytý studeným potem se tiše skulil s postele, protáhl se do tajné skříně a celý bez sebe proběhl podzemní chodbou. Pod bosýma nohama mu čvachtalo, šramotily krysy, ale on nic nepozoroval a až teď, vsedě u stěny, se na všechno upamatoval: tmu, oslzlé zdi, bolest z úderu hlavy do okova-ných dveří chrámu, i svůj nesnesitelně vysoký vrískot.

Sem nepřijdou, pomyslel si. Sem nikdo nesmí. Jen když Císař rozkáže. A ten nerozkáže... Hystericky se zasmál. Už ne, Císař nerozkáže! Opatrně otevřel oči a uviděl své modré holé nohy s odřenými koleny. Ještě žiju, pomyslel si. A budu žít, protože oni sem nepřijdou.

V chrámu se vše modralo chladným světlem luceren - dlouhých svítících trubek, vedoucích pod stropem. Uprostřed na podstavci stál Bůh, veliký, těžký, s mrtvýma svítícíma očima. Císař dlouho a tupě zíral, dokud Boha náhle nezaclonil kutnou bratr laik, ještě usmrkanec. Otevřel pusou a škrábaje se, zíral na nahého Císaře. Ten opět zavřel oči. Neřád, pomyslel si, krysa všivá, zakroutit krkem - a hodit psům, aby ho sežrali... Uvědomil si, že si laika dobře nezapamatoval, ale ten už zmizel. Takový tenký, usmrkaný... Tak fajn, zapamatujeme si ho. Všechno si zapamatujeme, strýčku Bate, Vaše Výsosti. Za otce jsi seděl potichu v koutku, tiše popíjel, bál ses podívat do očí, věděls, že císař Prostjaga nezapomněl na tvé podlé udavačství...

Otec byl veliký, pomyslel si Císař s navyklou závistí. Budeš veliký, když budou mezi tvými rádci andělé Boží. Všichni je znají, všichni je viděli: hrozná tváře, bílé jako mléko, a oděv takový, že není poznat, jsou-li nazi nebo co... Měli ohnivé střely, jakoby blesky, těmi zahnali kočovníky, a ačkoli jim střelili nad hlavy, půlka hordy se strachy podělala. Strýček Bat, Jeho Výsost, šeptal kdysi, opilecky koktaje, že ty střely může vrhat každý, jsou k tomu třeba jen zvláštní praky, které andělé mají a které by se jim měly vzít. Tenkrát ještě řekl - taky byl opilý, - že když by se měly vzít, tak ať se jim vezmou, nač váhat... A brzy po tom rozhovoru u stolu spadl jeden anděl se zdi do příkopu; určitě uklouzl. Vedle něj našli v příkopu strýčkova osobního strážce s kopím mezi lopatkami. Záhadná věc, záhadná... Dobře, že si národ andělů nikdy nestěžoval, bylo hrozná se na ně dívat, ačkoli nebylo zřejmé, proč je to tak hrozná, - andělé byli lidé přívětiví, veselí. To jenom oči měli hrozná. Maličké, blýskavé, pořád těkají a těkají... nelidské oči, neklidné. Národ tedy mlčel, i když mu otec, císař Prostjaga, dal takovou svobodu, až hanba vzpomenout... nebo říct, že otec snad byl až do Převratu jen sedlářem. Za takové řeči jsem pak osobně vypichoval oči a sešíval uši. Ale pamatuju si, jak kdysi sedával v podvečer na prahu Křišťálové věže a vykrajoval kůži - radost pohledět. Já jsem se přitiskl k jeho boku - teplo, pohodlí. Z komnat zpívali andělé, tak tiše a sladce, otec jim přizvukuje - znal jejich jazyk, - kolem je prázdno, nikde nikdo... a ne jako teď, na každém rohu plno stráží, ale účel to nemá žádný.

Císař hořce vzlykl. Ano, otec byl dobrý, jenom moc dlouho neumíral. To přece nejde, když má syna naživu... Syn je přece taky Císař, syn taky chce... Ale Prostjaga vůbec nestárne, mně už se převalila padesátka, ale on vypadá mladší než já... Je jasné, že se za něj andělé modlí k Bohu... Modlili se za něj, ale za sebe se modlit zapomněli. Říká se, že druhého spálili v otcově pokoji, v každé ruce měl ten prak, ale bojovat nezačal; před smrtí prý vyhodil oba praky oknem, a ty vzplály modrým ohněm, ani popel nezůstal... Škoda těch pra-ků... Císař Prostjaga prý tenkrát plakal a pil, až byl polomrtvý - poprvé za své vlády - pořád hledal mě, měl mě rád, věřil mi...

Císař si přitáhl kolena k bradě a objal si nohy rukama. No a co z toho, že věřil? Měl znát míru, odstoupit, jak to dělají druzí... Já nic nevím a vědět nechci. Byl jenom rozhovor se strýčkem, Jeho Výsostí. "Prostjaga nestárne," říká. Já říkám: "Jo, a co nadělaš, andělé se za něj modlili." Strýček se jenom zašklebil, svině, a šeptá mi: "Andělé už tady písničky nezpívají". Já plácám: "Jo, to je pravda, taky se na ně našla mast, nejen na lidi". Strýček se na mě podíval střízlivým pohledem a najednou odešel... Vždyť jsem nic tak hrozného neřekl... Pár obyčejných slov, bez úmyslu... Ale do týdne Prostjaga umřel na infarkt. No a co? Už měl svůj čas. On jenom vypadal jako mladý, ale ve skutečnosti už měl přes sto. Všichni umřeme...

Císař se probral, zakryl se a ztěžka se posadil. Do chrámu vešel velekněz Agar, laici ho vedli za ruce. Na Císaře se ani

nepodíval, přistoupil k Bohu a uklonil se před podstavcem: dlouhý, hrbatý, se špinavě bílými vlasy po pás. Císař si zlomyslně pomyslel: "Je s tebou konec, Vaše Výsosti, neuspěls, já nejsem jako Prostjaga, teď sežereš svoje vlastní koule, svině ožralá..." Agar promluvil sytým hlasem:

- Bože! Císař chce s Tebou mluvit! Odpusť mu a vyslechni ho!

Vše utichlo, nikdo ani nedýchal. Císaři se nutkavě vybavila vzpomínka: když měly přijít velké záplavy a země se otvírala, Prostjaga prosil Boha o pomoc a Bůh sestoupil s nebes téhož večera ohnivou koulí; a téže noci se země zavřela a záplavy nenastaly. Tak to zřejmě bude i dnes. Neuspěl jsi, strýčku, Vaše Výsosti, nepodařilo se ti to! A teď ti už nikdo nepomůže...

Agar se vzpřimil. Laici, kteří ho dosud drželi, odskočili, otočili se k Bohu zády a zakryli si hlavy dlaněmi. Císař zahlédl, jak Agar natáhl sepjaté lokty a položil je Bohu na hrud'. Současně se Bohu rozsvítily oči. Císař strachem zacvakal zuby: oči byly veliké a různé - jedno jedovatě zelené, druhé bílé, jasné jako světlo. Bylo slyšet, jak Bůh dýchá, těžce, praskavě, jako dýchavičný. Agar se otočil.

- Mluv, - zašeptal. Zjevně se taky necítil dobře.

Císař se spustil na všechny čtyři a popolezl k podstavci. Nevěděl, co má dělat, jak postupovat. Nevěděl, jak začít, má-li říci celou pravdu. Bůh těžce dýchal, v prsou mu pochrupávalo, ale najednou začal tiše a tence kňučet - hrůza.

- Jsem Prostjagův syn, - řekl Císař bez dechu a dotknul se tváří chladného kamene. - Prostjaga zemřel. Prosím o ochranu před spiklenci. Prostjaga dělal chyby. Nevěděl, co dělá. Já jsem všechno napravil: usmířil lid, stal jsem se velikým a nedostupným, jako Ty, sebral jsem armádu... Ale podlý Bat mě nutí začít dobývat svět... Chce mě zabít! Pomoz mi!

Zvedl hlavu. Bůh mu hleděl do tváře bílým a zeleným nemrkajícím okem. Bůh mlčel. - Pomoc... opakoval Císař. - Pomoc! Pomoz mi! - Náhle si pomyslel, že dělá něco špatně a Bůh je k němu lhostejný, a celý šokovaný si uvědomil: prý jeho otec, Prostjaga, vůbec neumřel na infarkt, ale zabili ho tady, v chrámu, vrazi, kteří vešli a nikoho se neptali. - Pomoc! - vzkřikl naléhavě. - Já nechci umřít dneska! Bojím se! Pomoz mi! Pomoc!

Zkroutil se na kamenných dlaždicích a kousal se do rukou v nesnesitelné hrůze. Různooký Bůh chraptivě dýchal nad jeho hlavou.

- Ten starý neřád, - řekl Tolja.

Ernest mlčel. Na obrazovce se přes jiskry poruch rýsoval ošklivý černý obrys člověka tisknoucího se k podlaze.

- Když pomyslím, - promluvil opět Tolja, - že nebýt jeho, Alan a Derek by ještě žili, chce se mi udělat něco, co ještě nikdy.

Ernest pokrčil rameny a přešel ke stolu.

- Já pořád nechápu, - pokračoval Tolja, - proč Derek nestřílel? Mohl se probít...

- To nemohl, - řekl Ernest.

- Proč nemohl?

- Už jsi někdy zkusil střílet na člověka?

Tolja svrástil tvář, ale neřekl nic.

- V tom to vězí, řekl Ernest. - Jen si to zkus představit. To je skoro stejně hnusné.

Z reproduktoru se neslo žalostné vytí. "POMOZTE POMOZTE BOJÍM SE POMOZTE..." tiskl automatický překladáč.

- Ubozí krutí lidé... - řekl Tolja.

(Poslední změna: 31. července 1997.)